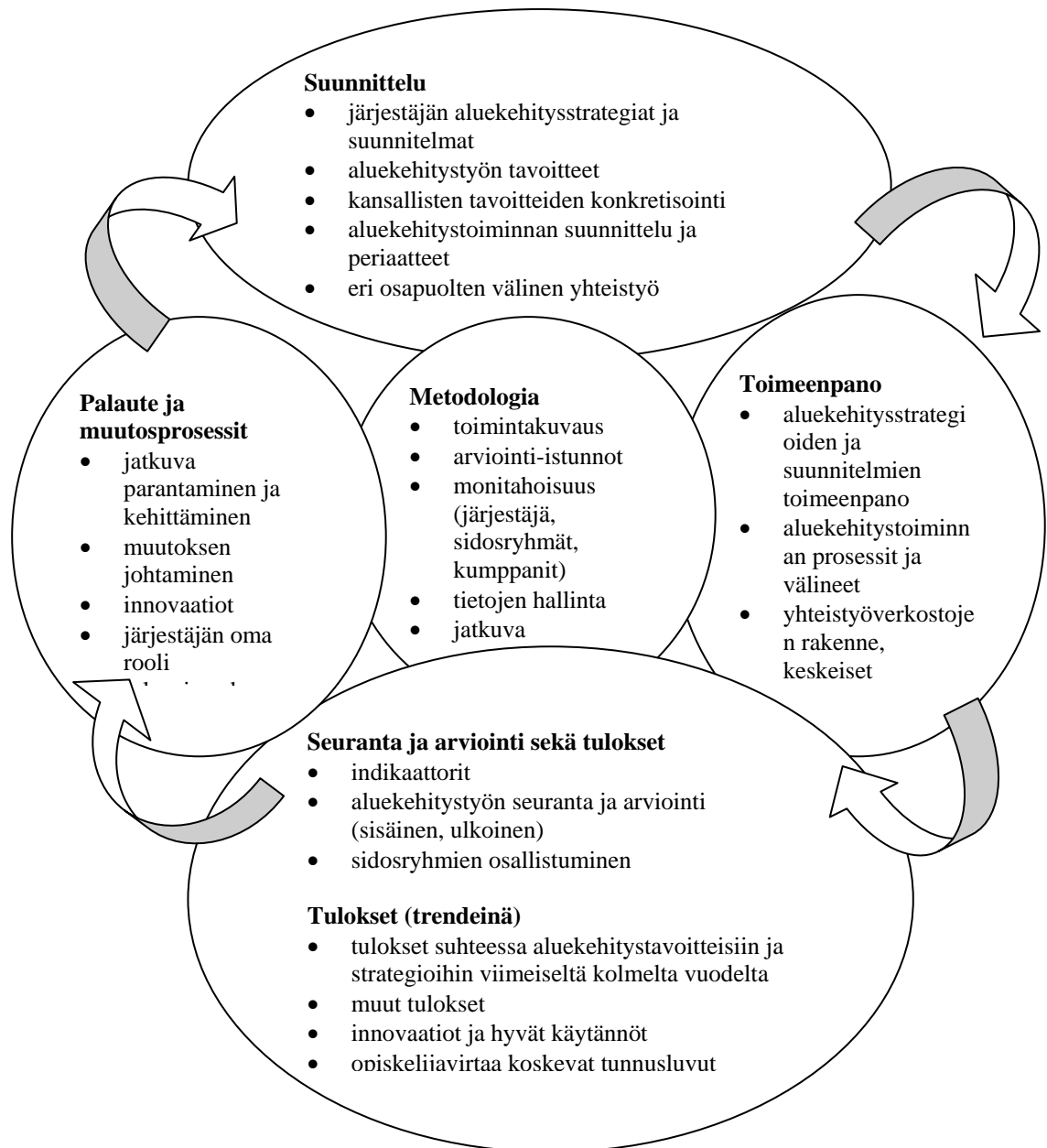

Arviointimalli

Arviointimallina käytetään soveltuvin osin *Euroopan komission hyväksymä yleinen eurooppalainen laadunvarmistuksen ja -hallinnan mallia CQAF* (= The Common Quality Assurance Framework). Kyseinen malli korostaa toiminnan systemaattisuutta ja jatkuvuutta. Malli soveltuu käytettäväksi yksittäisissä tema- ja järjestelmäarvioinneissa niin järjestäjätasolla kuin kansallisella tasolla, rinnakkain muiden laadunvarmistusmekanismien kanssa.

CQAF-mallin osa-alueet ovat *suunnittelu, toimeenpano, seuranta- ja arviointi- sekä toiminnan parantaminen ja kehittäminen*. Lisäksi korostetaan toiminnan avulla aikaansaatuja tuloksia. Arviointimalli on hyvin käyttäjälähtöinen, koska se mahdollistaa omista lähtökohdista lähtevän suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin. Tässä arvioinnissa koulutuksen järjestäjät kuvaavat oman toimintansa ko. kehyksen mukaan siten kuin he sen itse ymmärtävät ja ovat jäsentäneet. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota koulutuksen järjestäjien kehitystyön tavoitteellisuuteen ja systemaattisuuteen. Koska CQAF-mallin mukaan toiminnassa, siten myös arvioinnissa painotetaan osallistavuutta, vertaisuutta, hyvistä käytänteistä oppimista ja sidosryhmien osallistumista, nämä elementit sisällytetään myös osaksi tätä arviointia. Malli mahdollistaa myös nostamaan esiin sekä vahvuudet ja kehittämiskohteet. Arvioinnin tehtävänä on nostaa esiin kehittämiskohteita ja tarpeita, mutta johtopäätökset siitä, mihin toimenpiteisiin arvioinnin perusteella tulisi ryhtyä ja miten tulisi toimia tekevät kansalliset päättäjät ja kehittäjät sekä paikallisella tasolla toimivat vastuulliset toimijat (järjestäjät, oppilaitokset). Arviointikehys on alla

CQAF -malli arvioinnin viitekehyksenä

Arvioinnin organisointi ja järjestäjien osallistuminen

Koulutuksen arviointineuvosto nimesi suunnittelu- ja arviointiryhmän ja hyväksyi arviointisuunnitelman. Arviointisihteeristö organisoii arviointihankkeen arviointiasiantuntijoiden verkostona. Arviointihankkeen operatiivisena johtajana toimii pääsuunnittelija XX ja suunnittelijoina hankkeen suunnitteluvaiheessa YY- ja arviointivaiheessa

ZZ. Lisäksi hankkeeseen ovat asiantuntijoina osallistuneet pääsuunnittelijat CC ja GG.

Suunnitteluryhmä

Arviointihankkeen suunnitteluryhmä laati projektisuunnitelman ja hyväksytti sen Koulutuksen arviointineuvostolla ennen toimeenpanoa, kokosi tausta-aineistot ja suunnitteli arviointimenetelmät, mittarit ja laati arviointikriteerit. Lisäksi se laati esityksen arviointiryhmästä arviointineuvostolle.

Arviointiryhmä

Arviointiryhmä vastasi arvioinnista ja arviointiraportin laadinnasta. Se koottiin monitahoisuuden periaatteen mukaan arviointiasiantuntijoiden verkostosta. Keskeisiä kriteereitä olivat arviointikohteen syvälinen ja monipuolinen tuntemus, syvälinen arviointiosaaminen, riippumattomuus/subjektius sekä arvioijien toisiaan täydentävyys. Arviointiryhmä koottiin seuraavista tahoista: maakuntaliitot, lääninhallitukset, koulutuksen järjestäjät ja yliopisto. Ryhmässä oli ruotsinkielisen koulutuksen asiantuntija kuten myös kansanopistokoulutuksen asiantuntija.

Lisäksi aikataulullisista ja muista syistä pääsuunnittelija ja suunnittelija Koulutuksen arviointisihteeristöstä ovat osallistuneet arviointiin.

Arviointiaineiston koonti ja analysointi

1. Arviointihankkeessa laadittiin kohdealuetta koskeva kuvaus, arviointimalli, arviointiohjeet, lomakkeet ja arviointikriteerit. ***Koulutuksen järjestäjät kuvasivat aluekehitystyötään ja sen vaikutuksia arviointimallin mukaisesti.*** He kuvasivat oman näkemyksensä ammatillisen koulutuksen aluekehitysvaikutuksista sekä sitä tukevan toiminnan ja aikaansaamansa tulokset viimeisiltä vuosilta. Parhaat käytännöt arviointiryhmä poimi järjestäjien kuvauksista.

2 Koulutuksen arviointineuvosto lähetti arviointia koskevan ***tiedotteen*** koulutuksen järjestäjille (n = 232) syksyllä 2007. Koulutuksen järjestäjät nimittivät arviointihankkeen yhdyshenkilön, koordinaattorin, joille järjestettiin kaksi keskustelu- ja kuulemistilaisuutta, joista toinen oli hankkeen alussa ja toinen lopussa. Näin järjestäjillä oli mahdollisuus vaikuttaa arvioinnin suunnitteluun sekä tulosten tulkintaan ja niiden painotuksiin.

Arviointihankkeen koordinaattorit saivat arviointiaineistot Pedanet-ympäristön kautta, mikä toimi myös palautuskanavana. Lisäksi osa

järjestäjistä toimitti muuta aineistoa. Aineiston palautusaika oli lokakuun loppu 2006, mutta monien syiden vuoksi osa järjestäjistä palautti aineistot vasta maaliskuun huhtikuussa 2007. Kokonaisarviointiin voitiin ottaa kaikki järjestäjät, jotka olivat toimittaneet aineistonsa maaliskuun loppuun 2007 mennessä. Viimeisimmät arviointiaineistot saapuivat huhtikuussa 2007.

3 Arviointihankkeen koordinaattorit organisoivat arviointi-istunnon, johon osallistui järjestäjien ja oppilaitosten edustajien lisäksi opiskelijoiden, sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden edustajia. Järjestäjien arviointitulos on siten tuotettu monitahoisuutta edustavan periaatteen mukaan. Tulokset edustavat eri tahojen yhteistä näkemystä järjestäjän aluekehitysvaikutuksista, toiminnan vahvuuksista ja kehittämisehdotuksista sekä kriittisistä kohdista.

4 Koulutuksen arviointineuvosto edisti eri tahojen osallistumista lähettämällä *kirjeen alueellisille toimijoille* (esim. TE -keskukset, lääninhallitukset, maakuntaliitot), jossa heitä pyydettiin varautumaan ko. arviointiin ja suhtautumaan myönteisesti koulutuksen järjestäjien pyyntöihin osallistua arviointiraateihin.

5 Koulutuksen järjestäjät toimittivat aluekehitystä koskevaa toimintaansa koskevat *kuvaukset ja alueellisen arviointiraadin laatiman arvioinnin* arviointineuvostoon. Aineiston palautti 188 koulutuksen järjestäjää (81 %).

6 Arviointiryhmän jäsenet syvensivät käsitystään arviointikohteesta osallistumalla koulutuksen järjestäjien arviointi-istuntoihin tarkkailijoina.

7. Syyt siihen, miksi jotkut järjestäjät eivät osallistuneet arviointiin, selvitettiin erikseen. Yleisimmät syyt olivat: henkilöstöstä johtuvat tekijät (rehtorin vaihtuminen, sairastumiset, liian pienet henkilöstöresurssit), organisaatiomuutokset ja organisaation sisäiset ristiriidat. Osalle koulutuksen järjestäjistä annettiin lisää aikaa, mutta näistä lisääjän saaneista 10 jätti aineiston palauttamatta lupauksestaan huolimatta.

8 Pällekkäisyyksien välttämiseksi arvioinnissa otettiin huomioon myös muut arvioinnit, selvitykset, tutkimukset ja muu soveltuva aineisto, erityisesti aikuiskoulutuksen alueelliset toimenpideohjelmat, Tilastokeskuksen työllistymistilastot. Korkeakoulujen arviointineuvoston toteuttamia vaikuttavuusarviointeja hyödynnettiin arvioinnissa taustaineistona.

9 Määrälliset tiedot koottiin tuloksellisuusrahoituksen perustana olevista rekistereistä, minkä lisäksi hyödynnettiin Tilastokeskuksen rekistereitä.